

71/07.00.10/2023

Beslut om införande av automatiserat beslutsförfarande 20.6.2023

1 Inledning

Bestämmelserna i lagen om vuxenutbildningsförmåner ändrades med bestämmelser som trädde i kraft den 1 augusti 2020. Verkställandet av ändringarna har i Sysselsättningsfondens verkställighet av vuxenutbildningsförmåner ökat mängden arbete och i synnerhet antalet ansökningar som handläggs betydligt jämfört med tidigare. Dessutom har antalet sökande av vuxenutbildningsförmån ökat varje år. Redan i regeringens proposition (RP 15/2020 rd) antecknades att även om ändringarna bedömdes öka arbetet i Sysselsättningsfonden, skulle verkställandet av dem inte förutsätta rekryteringar, eftersom det är möjligt att utveckla ansökningsförfarandet genom att slopa manuella handläggningsskeden. Hösten 2020 tog Sysselsättningsfonden i bruk ett automatiserat beslutsförfarande som en del av handläggningen av de ansökningar med vilka löntagaren månatligen i efterhand ansöker om utbetalning av vuxenutbildningsstöd. Automatiskt beslutsförfarande innebär att Sysselsättningsfonden handlägger förmånsansökan och ger ett beslut i ärendet utan mänsklig medverkan. Lösningen i dessa ärenden skapas på basis av Sysselsättningsfondens behandlingsregler som fastställts på förhand. Avgörandet kan göras automatiserat endast om beslutet inte kräver prövning.

Utan införandet av automatik skulle Sysselsättningsfonden inte ha klarat av det ökade antalet ansökningar. Således har Sysselsättningsfonden med stöd av lagen kunnat genomföra sin verkställighetsuppgift på ett mer kostnadseffektivt sätt än tidigare. Vid Sysselsättningsfonden kan man genom praktisk erfarenhet konstatera att utnyttjandet av automatisering i rutinemässiga uppgifter möjliggör snabbare och mer högklassig service. Antalet mänskliga misstag minskar när handläggningen inte innehåller manuella skeden eller beräkningar som utförs av en människa. Sysselsättningsfonden har kunnat rikta in resurserna som frigörs i och med automatiseringen till rådgivning och stöd för sina kunder.

Sysselsättningsfonden har år 2023 beslutat att ta i bruk ett automatiserat beslutsförfarande för att behandla stödrättighetsansökningar för sådana löntagares vuxenutbildningsförmåner, som skulle beviljas studier för vilka det redan tidigare beviljats stöd för. handläggningen av dessa ansökningar förutsätter i regel inte prövning, eftersom uppgifterna i ansökningarna grundar sig på en ansökan om stödrättighet som personen skickat när hen ansökt om stöd för studier för första gången och Sysselsättningsfonden undersökt att förutsättningarna för att få stöd uppfyllts vid handläggningen av ansökan. Stöd kan i dessa fall beviljas endast om sökanden tidigare har beviljats en förmån för samma studier, stödtagarens studier förblir desamma, stödtagaren har beviljats studieledighet och det inte har skett sådana förändringar i stödtagarens anställningsförhållande som kan påverka rätten till förmån.

Bestämmelserna i lagen om vuxenutbildningsförmåner ändrades med bestämmelser som trädde i kraft 1.8.2020. De ändringar i vuxenutbildningsstödet för löntagare som då trädde i kraft gällde bl.a. ansökningsmodellen, stödbeloppet, jämkningen av inkomster som påverkar stödet, kravet gällande studieprestationer samt stödmånadernas förbrukning. Det att vilkendera bestämmelse den stödsökande omfattas av avgörs utifrån om stödsökande har ansökt om stöd för samma studier före den nya lagen trädde i kraft. Enligt lagen är det möjligt att få stöd för löntagare enligt de gamla bestämmelserna fram till 31.7.2024. Därefter är det möjligt att få vuxenutbildningsförmån för löntagare endast enligt de bestämmelser som trädde i kraft 1.8.2020. Nedanför presenteras det att ansökningsprocessen för löntagares stödtid för studier som det redan tidigare beviljats stöd för, följer de bestämmelser som trädde i kraft 1.8.2020. Automatiskt beslutsfattande tas inte i bruk vid handläggningen av ansökningar som gäller ansökan om vuxenutbildningsförmån i enlighet med de bestämmelser som trädde i kraft före 1.8.2020.

2 Motiveringar till beslutet

2.1 Allmänt

Förvaltningslagens och informationshanteringslagens nya bestämmelser trädde i kraft 1.5.2023. Bestämmelserna möjliggör ett automatiserat beslutsförfarande vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter, vilket i synnerhet tryggar kraven på god förvaltning, handläggning av förvaltningsärendet, lagbundenhet i myndigheternas verksamhet och förvaltningens lagbundenhet enligt grundlagen och förvaltningslagen samt andra allmänna förvaltningslagar. Lagarna gör det möjligt att avvika från förbudet i EU:s dataskyddsreglering om att bli föremål för automatiserat beslutsfattande.

Härnäst går vi igenom vilka lagar som reglerar verkställandet av Syssestänningsfondens vuxenutbildningsförmåner, vilka förutsättningar det finns för att ta i bruk ett automatiserat beslutsförfarande och hur Syssestänningsfonden uppfyller de lagstadgade förutsättningarna.

2.2 Dataskyddsförordningen

Dataskyddsförordningen innehåller en bestämmelse om när det är tillåtet att fatta automatiserade beslut med tanke på behandlingen av personuppgifter. Utgångspunkten för förordningen är att den registrerade har rätt att inte bli föremål för ett beslut som enbart grundas på automatiserad behandling och som har rättsliga följder för honom eller henne eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne (artikel 22 punkt 1). Det finns dock undantag till förbudet. Automatiskt beslutsfattande är tillåtet om beslutet är nödvändigt för ingående eller fullgörande av ett avtal mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige, tillåts enligt unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av och som fastställer lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen, eller grundar sig på den registrerades uttryckliga samtycke.

Såsom det framfördes i inledningen till detta beslut om införande, tog Syssestänningsfonden hösten 2020 i bruk ett automatiserat beslutsfattande i handläggningen av de ansökningar med vilka löntagaren månatligen ansöker

om utbetalning av vuxenutbildningsstödet i efterhand. Eftersom bestämmelserna som tillåter automatiserat beslutsfattande och som trädde i kraft 1.5.2023 inte ännu var i kraft då, har Sysselsättningsfondens automatiserade beslutsfattande grundat sig på den registrerades uttryckliga samtycke. Det automatiserade beslutsfattandet kommer också i de fall som detta beslut om införande gäller ursprungligen att grunda sig på stödsökandens, dvs. den registrerades, samtycke och endast gälla de registrerade som gett sitt samtycke. På så sätt vill Sysselsättningsfonden undvika att stödsökande överraskas av att det automatiserade beslutsfattandet inte längre förutsätter samtycke, utan grundar sig på finsk lagstiftning.

Sysselsättningsfonden utvecklar dock hela tiden sitt förmånshandläggningssystem. När den på ett tillräckligt sätt har informerat stödsökandena om att grunden för det automatiserade beslutsfattandet har ändrats från samtycke till finsk lagstiftning som tillämpas på Sysselsättningsfonden, kommer grunden för det automatiserade beslutsfattandet att ändras för dataskyddsförordningens del.

Utöver den ovan nämnda grunden förutsätter dataskyddsförordningen att den personuppgiftsansvariga ska sörja för åtminstone följande skyddsåtgärder i samband med automatiserat beslutsfattande:

a) de registrerade informeras om hanteringen av uppgifterna,

Sysselsättningsfonden uppfyller kravet på följande sätt: för närvarande tillfrågas den registrerade i samband med ifyllandet av ansökan om hen ger sitt samtycke till automatiserat beslutsfattande. När Sysselsättningsfonden har utvecklat sitt förmånshandläggningssystem så att ett automatiserat beslutsfattande i på förhand fastställda fall inte förutsätter den registrerades samtycke, meddelar fonden stödsökandena om den kommande ändringen i olika kanaler. Denna möjlighet och var det finns mer information om ärendet anges i varje förmånsansökan som kan behandlas automatiserat.

Dessutom ser den stödsökande sina beslut i ärendeportalen. I beslutsbrevet anges om beslutet har fattats automatiserat och var beslutet om införande av automatisering, dvs. detta beslut finns. På sin webbplats berättar Sysselsättningsfonden öppet om det automatiserade beslutsfattandet och har publicerat information om ärendet t.ex. på sin YouTube-kanal. Beslutet om införande av automatisering publiceras på Sysselsättningsfondens webbplats.

b) de registrerade erbjuds enkla sätt att kräva att människor deltar i hanteringen av uppgifter, att framföra sin åsikt och att bestrida beslutet,

Sysselsättningsfonden uppfyller villkoret på följande sätt: stödsökande har alltid rätt att avgiftsfritt begära omprövning eller söka ändring i beslut som ges av Sysselsättningsfonden. Alla beslut som fonden ger automatiserat är överklagbara. Anvisningar för sökande av ändring finns alltid i beslutet. Begäran om omprövning och ärenden som gäller ändringssökande behandlas alltid av en anställd vid Sysselsättningsfonden.

- c) de uppgifter och algoritmer som behandlas kontrolleras regelbundet för att säkerställa att beslutsprocessen fungerar som den ska och inte till exempel leder till behandling av uppgifter som diskriminerar individer.

Sysselsättningsfonden uppfyller kravet på följande sätt: logiken i det automatiserade beslutsfattandet, som grundar sig på lagen om vuxenutbildningsförmåner, har definierats noggrant och dokumenterats på förhand i enlighet med förvaltningslagen och informationshanteringslagen som trädde i kraft 1.5.2023. I det automatiserade beslutsfattandet behandlas personuppgifter, med undantag av automatiken, på samma sätt som om beslutet skulle ges manuellt. Närmare information om behandlingen av personuppgifter finns i dataskyddsbeskrivningen (punkt vuxenstuderandes förmåner):

<https://www.sysselsattningsfonden.fi/dataskydd/> . Sysselsättningsfonden har dokumenterat hur kvalitetssäkringen genomfördes före och efter att beslutsförfarandet infördes. Innan beslutsförfarandet togs i bruk har Sysselsättningsfonden testat att personuppgifter behandlas i enlighet med de fastställda behandlingsreglerna. Dessutom testar Sysselsättningsfonden efter införandet att beslutsförfarandet fungerar enligt behandlingsreglerna som fastställts på förhand.

Även om Sysselsättningsfonden tidigare har gjort en konsekvensbedömning av dataskyddet vid automatiseringen av behandlingen av ansökningar, ansågs det vara befogat att uppdatera den tidigare konsekvensbedömningen igen. Orsaken är att man i det automatiserade beslutsfattande i fråga behandlar andra personuppgifter än förr och personuppgifterna kommer att behandlas som en del av det automatiserade beslutsfattandet, vilket sannolikt har betydande konsekvenser för de registrerade. Syftet med uppdateringen av konsekvensbedömningen är att säkerställa att Sysselsättningsfonden behandlar personuppgifter i samband med den automatiserade behandlingen av ansökningar om stödrättigheter för förmånstjänster i enlighet med EU:s allmänna dataskyddsförordning och övrig dataskyddslagstiftning utan att äventyra skyddet av förmånssökandenas personuppgifter. När konsekvensbedömningen uppdaterades kom man fram till att det inte finns några hinder för att ta i bruk ett nytt automatiserat beslutsförfarande.

2.3 Förvaltningslagen

Som tidigare nämnts innehåller förvaltningslagen från och med den 1.5.2023 en nationell grund för ett automatiserat beslut av ett förvaltningsärende som dataskyddsbestämmelserna förutsätter. För att ett avgörande enligt förvaltningslagen ska kunna meddelas automatiserat krävs att följande förutsättningar uppfylls:

- a) ett förvaltningsärende kan avgöras med automatisering när det inte förutsätter prövning från fall till fall, eller att en människa har gjort den nödvändiga bedömningen när det förutsätts,

Detta beslut om införande gäller den automatiserade behandlingen av de ansökningar om stödrättigheter som gäller vuxenutbildningsförmån för löntagare och som skulle beviljas för studier för vilka det redan tidigare har beviljats stöd. Handläggningen av dessa ansökningar förutsätter i regel inte prövning, eftersom uppgifterna i ansökningarna grundar sig på en stödrättighetsansökan som den stödsökande har skickat när hen sökte stöd för studier den första gången och Sysselsättningsfonden vid handläggningen av ansökan har undersökt att förutsättningarna för

erhållande av stöd uppfylls. Stöd kan i dessa fall beviljas endast om den stödsökande redan tidigare har beviljats en förmån för samma studier, stödsökandens studier förblir desamma, stödsökanden har beviljats studieledighet och det har inte skett sådana förändringar i den sökandes anställningsförhållande som kan påverka rätten till förmån. När det är möjligt att säkerställa att förutsättningarna uppfylls genom att kontrollera om det har skett ändringar i tidigare uppgifter, kan ett beslut fattas i ärendet utan prövning. I de fall där det uppstår en misstanke om att avgörandet av ärendet förutsätter prövning, t.ex. att ansökan innehåller bilagor eller sökanden ger en separat skriftlig tilläggsutredning, överförs ärendet till handläggning av en arbetstagare vid Syssestättningssonden. Genom detta beslut inför Syssestättningssonden inte automatiserat beslutsfattande i fall som ens delvis skulle förutsätta prövning. Närmare uppgifter om när ett ärende kan avgöras automatiserat och när det överförs till en anställd för handläggning presenteras i de behandlingsregler som utgör grunden för detta beslut om införande.

- a) avgörandet ska fattas på basis av behandlingsregler som fastställts av en människa som grundar sig på tillämplig lag och beslutsfattarens prövning,

Syssestättningssonden logik för automatiserat beslutsfattande, som grundar sig på lagen om vuxenutbildningsförmåner, har definierats noggrant och dokumenterats på förhand i behandlingsreglerna enligt informationshanteringslagen (2 § 16 punkten i lagen).

- b) den person som beslutet gäller ska ha möjlighet att begära omprövning utan avgift och

Stödsökande har rätt att avgiftsfritt begära omprövning eller söka ändring i ett beslut som getts i ett automatiserat beslutsförfarande. Alla beslut som fonden ger automatiserat är överklagbara. Anvisningar för sökande av ändring finns i beslutet. Begäran om omprövning och ärenden som gäller ändringssökande behandlas alltid av en anställd vid Syssestättningssonden.

- c) den som är föremål för beslutet informeras om att ärendet har avgjorts automatiserat.

I Syssestättningssonden beslutsbrev anges om beslutet har fattats automatiserat och var det finns ett beslut om införande av automatisering, dvs. detta beslut.

1.2 Informationshanteringslagen

Det nya kapitlet 6 a i informationshanteringslagen som trädde i kraft 1.5.2023 är tillsammans med förvaltningslagens nya kapitel 8 b en del av den helhet som säkerställer att kraven på god förvaltning uppfylls i det automatiserade beslutsförfarandet, att tjänsteansvaret riktas, är transparent och att kontrollen är tillräcklig. Härnäst går vi igenom förutsättningarna för automatiserat beslutsfattande enligt informationshanteringslagen och hur Syssestättningssonden har säkerställt att förutsättningarna uppfylls.

- a) Dokumenteringskyldighet (28 a §)

Det ska dokumenteras hur uppgifterna fördelas mellan personerna som ansvarar för att skyldigheterna i enlighet med kapitlet om automatiserat beslutsfattande fullgörs. Om man inte har tillräcklig dokumentering

om ansvarspersonerna och deras uppgiftsfördelning och man inte har säkerställt att ansvaret också konkretiseras, förverkligas inte tjänstemannens grundlagsenliga ansvar för att ämbetsåtgärderna är lagliga.

Syssestänningsfonden har genomfört detta så att man som en del av projektet för införande av automatisering har utarbetat ett dokument för uppgiftsfördelningen, där man specificerat uppgiftsfördelningen mellan följande ansvarspersoner:

- den/de som godkänt handlingen
- den person som ansvarar för kvalitetssäkringen före införandet
- den person som ansvarar för kvalitetskontrollen i produktionsbruk
- den person som ansvarar för hanteringen av felsituationer i produktionsbruk
- de personer som ansvarar för beslutet om införande

Uppgiftsfördelningen har på motsvarande sätt antecknats i arbetsbeskrivningarna för en viss roll för de anställda vid Syssestänningsfonden, varvid ansvaret konkretiseras för en viss uppgift.

För det andra måste behandlingsreglerna för det automatiserade beslutsförfarandet dokumenteras tydligt och heltäckande så att deras lagenlighet kan påvisas. behandlingsreglerna är beskrivningar av hur förutsättningarna i lagen ändras till databehandling i ett automatiserat beslutsförfarande och hur människans andel ersätts i ärendehantering. Enligt informationshanteringslagen ska det av behandlingsreglerna särskilt framgå: hur det säkerställs att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande, hur ärendet utreds tillräckligt och korrekt samt hur avgörandet motiveras eller varför det inte behöver motiveras.

Syssestänningsfonden har utarbetat behandlingsregler som täcker det automatiserade beslutsförfarandet för sådana ansökningar om stödrättigheter till vuxenutbildningsförmåner för löntagare, som skulle beviljas för studier för vilka man redan tidigare har beviljat stöd. I behandlingsreglerna lyfts det fram hur stödrättighetsansökan handläggs och avgörandet ges samt på vilka grunder en viss ansökan behandlas manuellt i stället för automatiserat. Behandlingsreglerna grundar sig på lagar och bestämmelser som är tillämpliga för verkställandet av vuxenutbildningsförmånen. I behandlingsreglerna går man i detalj igenom varför avgörandet av ett visst ärende förutsätter prövning och å andra sidan vilka typfall som lämpar sig för att fatta ett automatiserat beslut. I handläggningsreglerna går man dessutom igenom hur man säkerställer att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande, hur ärendet utreds tillräckligt och på behörigt sätt samt hur avgörandet motiveras eller varför det kan lämnas utan motivering.

Utifrån handläggningsreglerna kan man påvisa att det har funnits förutsättningar för införande av automatisering enligt de lagar som presenteras i detta beslut om införande.

För det tredje ska det i dokumentationen av det automatiserade beslutsförfarandet enligt lagen finnas datum för godkännande av handlingen samt en godkännare vars uppgift är att kontrollera att dess innehåll är lagenligt. Godkända handlingar ska förvaras minst fem år från ingången av kalenderåret efter det år då det automatiserade beslutsförfarandet togs ur bruk. Dessutom bör man säkerställa att det

under minst fem år efter att ärendet avgjorts kan visas med vilka behandlingsregler ett enskilt ärende har avgjorts automatiserat och i vilka skeden personen har deltagit i behandlingen av ärendet.

I dokumentationen om Sysselsättningsfondens automatiserade beslutsförfarande, som gäller vuxenutbildningsförmån för sådana löntagare som skulle beviljas stödrättighet för studier som det redan tidigare beviljats stöd för, finns alltid den som godkänner dokumentet och datum för godkännande. Särskild uppmärksamhet har fästs vid hanteringen av ändringar i dokumentationen så att fonden alltid vid behov kan granska vilka behandlingsregler som gällde vid respektive tidpunkt. Sysselsättningsfonden har i sin informationsstyrningsplan antecknat att dokumentationen om det automatiserade beslutsförfarande som behandlas ska förvaras minst fem år efter att beslutsförfarandet har tagits ur bruk från ingången av kalenderåret efter att beslutsförfarandet togs ur bruk. Sysselsättningsfonden har i ett dokument som utarbetats som en del av projektet för införande av automatisering fastställt att den som godkänner handlingen ansvarar för att säkerställa att dess innehåll är lagenligt innan hen ger sitt godkännande. Sysselsättningsfonden har också säkerställt att godkännaren har en sådan ställning i Sysselsättningsfonden att hen på fondens vägnar kan godkänna innehållet i dokumentet samt ha förståelse för dokumentets sakliga innehåll och relevant lagstiftning så att den föreslagna skyldigheten ska kunna fullgöras i praktiken.

b) Kvalitetssäkring (28 b §)

Innan det automatiserade beslutsförfarandet tas i bruk och när förfarandet ändras under användningen ska det säkerställas att förfarandet motsvarar dokumentationen om beslutsförfarandet (punkt a) i denna lista. Dessutom ska det säkerställas att gott språkbruk används i automatiserat upprättade handlingar som ges till en part.

I Sysselsättningsfonden har lagenligheten i beslutsförfarandet granskats i samband med att dokumentationen godkändes. Sysselsättningsfonden har säkerställt att det utvecklade automatiserade beslutsförfarandet motsvarar den upprättade dokumentationen genom intensivt samarbete mellan aktörer som ansvarar för utvecklingen och lagenligheten. Dessutom har såväl Sysselsättningsfondens tjänsteleverantör som fondens personal i utvecklingsskedet testat att beslutsförfarandet motsvarar de behandlingsregler som konstaterats vara lagenliga. Sysselsättningsfonden har säkerställt förutsättningen för ett gott språkbruk genom att de beslut som ges till stödsökanden via automatiseringen är sakliga, tydliga och begripliga.

Informationshanteringslagen förutsätter att de centrala åtgärderna för kvalitetssäkring har dokumenterats och att en viss person utses till ansvarig för kvalitetssäkringen.

Sysselsättningsfonden har dokumenterat kvalitetssäkringsåtgärderna i testningsrapporterna för automatiseringen. Rapporterna innehåller uppgifter om planerade testningar, resultat av interna och externa testningar samt sammandrag av testningen. Sysselsättningsfonden har utsett Sysselsättningsfondens testningschef som ansvarig för kvalitetssäkringen. Den person som ansvarar för kvalitetssäkringen ansvarar för att det automatiserade beslutsförfarande som införs motsvarar de behandlingsregler som utarbetats och godkänts för det.

Personen ansvarar också för att tillräcklig dokumentation har utarbetats för kvalitetssäkringen, med vilken man kan påvisa att det automatiserade beslutsförfarandet följer behandlingsreglerna. Ansvaret gäller kvalitetssäkring före införandet och vid ändring av förfarandet under användningen. Ansvarsbeskrivningen har antecknats i arbetsbeskrivningarna för Sysselsättningsfondens roll, varvid tjänsteansvaret vid behov riktas till uppgiften.

c) Kvalitetskontroll och hantering av felsituationer (28 c §)

Sysselsättningsfonden ska övervaka kvaliteten och innehållets felfrihet i ärenden som avgörs automatiserat. Dessutom ska riskerna i anslutning till detta hanteras efter införandet.

Sysselsättningsfonden har dokumenterat hur kvalitetssäkringen genomförs efter att beslutsförfarandet har införts. Kvalitetssäkringen genomförs närmare enligt vad som fastställts i dokumentet övervakning av kvaliteten och hantering av felsituationer hos det automatiserade beslutsförfarandet, genom att manuellt gå igenom urval av olika storlekar. Dessutom har Sysselsättningsfonden fastställt metoder för att säkerställa kvaliteten med tanke på riskhanteringen.

Om det i ett automatiserat beslutsförfarande upptäcks ett fel som kan inverka på avgörandets innehåll, ska korrigerande åtgärder vidtas utan dröjsmål. Det observerade felet, dess konsekvenser och åtgärder för att korrigera felet ska dokumenteras. Dessutom ska det utses en person som ansvarar för kvalitetskontrollen av det automatiserade beslutsförfarandet och hanteringen av felsituationer.

Sysselsättningsfonden har dokumenterat hur felsituationer hanteras. Hanteringen av felsituationer genomförs noggrannare på det sätt som definieras i dokumentet om kvalitetskontroll av det automatiserade beslutsförfarandet och hantering av felsituationer. När man får information om felobservationen verifieras den och en ticket om det registreras i Sysselsättningsfondens system. Felobservationen prioriteras utifrån hur allvarig den är och behandlas i samarbete med Sysselsättningsfonden och vid behov dess tjänsteleverantör.

Sysselsättningsfonden har delat upp de lagstadgade förpliktelserna i två delar. Sysselsättningsfonden har utsett servicechefen för serviceområdet till ansvarig för kvalitetskontrollen av det automatiserade beslutsförfarandet. Den person som ansvarar för kvalitetssäkringen ansvarar för att det automatiserade beslutsförfarandet fungerar högklassigt och felfritt, dvs. att förfarandet motsvarar de upprättade och godkända behandlingsreglerna efter införandet. Dessutom hanterar ansvarspersonen riskerna i anslutning till det automatiserade beslutsförfarandet. Sysselsättningsfonden har utsett serviceområdets ansvariga jurist till ansvarig för behandlingen av felsituationer efter att förfarandet har tagits i bruk. Den person som ansvarar för hanteringen av felsituationer ansvarar för att Sysselsättningsfonden utan dröjsmål vidtar korrigerande åtgärder, om det upptäcks ett fel i det automatiserade beslutsförfarandet som kan påverka avgörandets innehåll. Ansvarspersonen ansvarar också för att det har utarbetats tillräcklig dokumentation om felet, dess verkningar och korrigeringsåtgärder, med vilken man kan påvisa att Sysselsättningsfonden har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder utan dröjsmål och att det automatiserade beslutsförfarandet efter korrigeringen motsvarar de upprättade och godkända behandlingsreglerna. Ansvarsbeskrivningen har antecknats

i arbetsbeskrivningarna för rollen vid Sysselsättningsfonden, varvid tjänsteansvaret för uppgiften vid behov riktas.

d) Informering (28 e §)

Ett gällande beslut om införande av automatiserat beslutsförfarande ska publiceras på myndighetens webbplats. Dessutom ska information ges om det automatiserade avgörandet av ärenden inom beslutsfattarens verksamhetsområde, grunderna för det automatiserade beslutsförfarandet och andra uppgifter som är centrala med tanke på kundens rättigheter. Även dessa uppgifter ska publiceras på myndighetens webbplats.

Detta beslut publiceras på Sysselsättningsfondens webbplats på adressen <https://www.sysselsattningsfonden.fi/dataskydd/>.

Dessutom berättar Sysselsättningsfonden öppet på sin webbplats om det automatiserade beslutsfattandet och har publicerat information om ärendet t.ex. på sin YouTube-kanal. I informeringen beaktas tillgänglighetskraven och ett gott språkbruk.

e) Användning av uppgifter (28 f §)

Utifrån en riskbedömning ska Sysselsättningsfonden genom ändamålsenliga tekniska åtgärder säkerställa att de uppgifter som används vid det automatiserade avgörandet är aktuella och felfria.

De uppgifter som används i Sysselsättningsfondens automatiserade beslutsförfarande kommer i regel från stödsökanden själv och därtill från stödsökandens arbetsgivare och FPA. I processen utgår man från antagandet att de anmälda uppgifterna är korrekta. På ansökningsblanketten ges anvisningar om vilka bilagor som behövs och sökanden ombeds uppge endast de nödvändiga uppgifterna. Om man erhåller uppgifter som är bristfälliga för handläggningen av en ansökan om stödrättigheter eller om det råder oklarhet om vissa förutsättningar, överförs hanteringen av ärendet till manuell handläggning. Stödsökande ser uppgifterna i ansökan även i efterhand i ärendeportalen. Utöver ansökan ser stödsökande de bifogade bilagorna, eventuella kundmeddelanden och beslutsbrev, varvid hen kan kontrollera att uppgifterna är korrekta.

f) 28 g §: Offentligt anställda arbetstagares tjänsteansvar

På en offentligt anställd arbetstagare tillämpas bestämmelserna om en tjänstemans straffrättsliga tjänsteansvar vid skötseln av ovan nämnda uppgifter med undantag av avsättande från tjänsten.

Sysselsättningsfonden är en privat aktör som sköter offentliga förvaltningsuppgifter med stöd av lagen. För att tjänsteansvaret enligt grundlagen vid behov ska kunna tillämpas på dess anställda, ska ansvaret för skötseln av en viss uppgift förordnas av arbetsledningen. Sysselsättningsfonden har genomfört detta så att man som en del av projektet för införande av automatisering har utarbetat ett dokument över uppgiftsfördelningen, där uppgiftsfördelningen mellan ansvarspersonerna har specificerats och på motsvarande sätt antecknats i arbetsbeskrivningarna för en viss roll för de anställda vid Sysselsättningsfonden, varvid ansvaret för en viss uppgift konkretiseras.

Till sist förutsätter informationshanteringslagen, att den myndighet som ansvarar för verksamhetsprocessen innan det automatiserade beslutsförfarandet tas i bruk fattar ett beslut om att införa förfarandet som motsvarar detta beslut (beslut om införande). Beslutet som fattas ska åtminstone innehålla motiveringar, av vilka det ska framgå förutsättningarna för införandet och de bestämmelser som tillämpats, en förteckning över handlingar som ligger till grund för beslutet om införande, det planerade datumet för införande och tidpunkten för beslutet, uppgift om beslutsfattaren och kontaktuppgifter till myndigheten som ger mer information om användningen av det automatiserade beslutsförfarandet (28 d §).

1.3 Lagen om vuxenutbildningsförmåner

Syssestänningsfondens behörighet att behandla ansökningar om vuxenutbildningsförmåner grundar sig på lagen om vuxenutbildningsförmåner (2000/1276), enligt vars 4 § den i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) avsedda Syssestänningsfonden svarar för beviljande och utbetalning samt annan verkställighet av vuxenutbildningsstöd och yrkesexamensstipendium.

Bestämmelser om vem som har rätt till vuxenutbildningsförmån för löntagare och på vilka grunder finns också i lagen om vuxenutbildningsförmåner. I paragraferna 1, 5 och 6 i lagen om vuxenutbildningsförmåner anges förutsättningarna för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare. Huruvida förutsättningarna uppfylls undersöks när en person för första gången ansöker om vuxenutbildningsförmån för vissa studier. Syssestänningsfonden avgör då dessutom det lönebelopp som ligger till grund för vuxenutbildningsstödet enligt 12 §. Stöd kan beviljas och ansökas på en gång för högst 15 månader. Eftersom en person inte alltid ansöker om stöd för hela 15 månader på en gång, eller på grund av arbete vid sidan av studierna endast har rätt till en del av stöddagarna, kan personen ha behov av att ansöka om stödrättighet för studier för vilka det tidigare har beviljats stöd.

Detta beslut om införande gäller den automatiserade behandlingen av de ansökningar om stödrättigheter som gäller vuxenutbildningsförmån för löntagare och som skulle beviljas för studier för vilka det redan tidigare har beviljats stöd. Uppgifterna i dessa ansökningar grundar sig på en stödrättighetsansökan som den stödsökande har skickat när hen sökte stöd för studier den första gången och Syssestänningsfonden vid handläggningen av ansökan har undersökt att förutsättningarna för erhållande av stöd uppfylls. Därför ska Syssestänningsfonden vid handläggningen av ansökan i enlighet med lagen om vuxenutbildningsförmåner undersöka om det är fråga om samma studier för vilka stödsökanden tidigare har beviljats förmån, om hen har beviljats studieledighet och om det i stödsökandens anställningsförhållande inte har skett sådana förändringar som kan påverka rätten till förmån. Syssestänningsfonden undersöker om ovan nämnda villkor uppfylls när den behandlar ansökningar om stödrättigheter som inkommit från stödsökande.

I lagen om vuxenutbildningsförmåner finns också bestämmelser om verkställandet av förmånen, som Syssestänningsfonden har beaktat vid verkställandet av det automatiserade beslutsförfarandet. Lagen om vuxenutbildningsförmåner förutsätter att stödsökanden ges ett skriftligt beslut antingen per post eller elektroniskt och att stödsökanden har rätt att söka ändring i beslutet. Syssestänningsfonden delger alltid automatiserade beslut skriftligen i enlighet med det delgivnings sätt som

sökanden valt och stödsökanden har rätt att söka ändring i beslutet i enlighet med anvisningarna för ändringssökande.

I behandlingsreglerna lyfts det fram hur stödrättighetsansökan handläggs och avgörandet ges samt på vilka grunder en viss ansökan behandlas manuellt i stället för automatiserat. Behandlingsreglerna grundar sig på lagar och bestämmelser som är tilläppliga för verkställandet av vuxenutbildningsförmånen. I dessa går man i detalj igenom varför avgörandet av ett visst ärende förutsätter prövning och å andra sidan vilka typfall som lämpar sig för att fatta ett automatiserat beslut.

2 Förteckning över handlingar som utgör grunden för beslutet om införande

Behandlingsregler

Testrapporter

Beskrivning av ansvarspersonernas uppgiftsfördelning

Konsekvensbedömning av personuppgifter

Kvalitetskontroll och hantering av felsituationer hos det automatiserade beslutsförfarandet

Riskhantering vid automatiserat
beslutsförfarande

3 Införande

Det automatiserade beslutsförfarandet enligt detta beslut planeras att införas 21.6.2023.

4 Beslutsfattare

Beslutet har föredragits av: Satu Valtonen

Beslutet har godkänts av: Tuulikki Saari (Direktör, Kundrelationer)

Datum för godkännande av beslutet: 20.6.2023

5 Mer information

Mer information om användningen av det automatiserade beslutsförfarandet fås från Syssestättningssonden kundtjänst vid vuxenutbildningsförmånssidan per e-post på adressen koulutusetuudet@tyollisyysrahasto.fi.